

Tvärbackslindor, Knösen, Håbrona, Loråsen, Styggberget och Ny-lindor.

Detta är fäbodställen som de nordligaste byarna på västra sidan älven har eller haft som sommarbetes platser åt djuren. De tre förstnämnda härrör från senare hälften av 1600 talet medan de övriga anses tillkommit något senare

Tvärbackslindor och **Knösen** får betraktas som de västligaste fäbodställena inom Nås, (och nära anslutning till Knösens fäbod på Järnasidan). Bägge har anknytning till Tyna, Heden, Kvarnåset och Malmsta. Båda ligger i sydöstra sluttningen av Knösen strax norr om sjön St.Hån. **Håbrona** och **Loråsen** har även de anknytning till samma byar, bägge ligger på västra sidan av sjön St.Hån resp. Lilla Hån och på nordöstra sluttningen av Loråsen och ca. 1 km. från Knösen och Tvärbackslindor. **Styggberget** som ligger ca 1 km. väst om Hån tillhörde byn Tyna. **Ny-lindor** som ligger i dalgången mellan Snårberget och Furuberget blev utnyttjat som fäbodställe genom att det var många om betet på de andra ställena så Ny-lindor som ligger i sydsluttning hade bättre betesförhållande även fast dom låg ca. 2,5 km. söder från Knösen, den hörde till Heden och Kvarnåset.

Tvärbackslindor har ursprung från senare hälften av 1600 talet, ligger östligast och skall ha bestått av 4 lindor nämligen Esbjörs Pers, Hed Larses Olars, Hed Larses och Kalles. Ingen av vallarna finns kvar i dag. (Vid Esbjörs Pers skall det ha funnits en Björnskulle).

Knösen också ursprung från senare hälften av 1600 talet och som ligger strax väster därom skall ha bestått av 7 st. lindor nämligen Kristoffers, Kucku Anders, Kucku Olovs, Sjö Pers, Tingeborgs (Sjö Larses) Tysk Olles, Hed Larses Olars Kerstops eller Eskils som idag ägs av Eskils Eriks barnbarn är i bra skick även med tillhörande eko-

nomibyggnader. Kucku Anders och Kucku Olovs är också i bra skick där den förstnämnda ägs av Ingmar Berglunds barn och den andra av ?? Sjö Pers stuga skall ha blivit flyttad till Tingeborgs eller Sjö Lasses lida och är i väldigt bra skick med välskött slåttervall. Den ägs i dag av Sjö Larses. På samma ursprungsvall har tillkommit en stuga som Sjö Ulla-Britt och Bons Sven-Inge uppfört, Ulla-Britt barnbarnsbarn till Sjö Larses. Längre norrut har Tysk Olles lida funnits där det idag endast är rester av raserade hus. Ytterligare längre norrut skall Hed Larses Olars vall funnits men endast brunn är kvar som vittnar om var den varit.

Nogos Halvar gubben skall vara den enda som kommit till Knösen med häst och vagn, när någon frågade honom hur han kunde ta sig dit? "jo je klöv spörar".

Håbrona ursprung från mitten av 1600 talet och som ligger söder om Knösen har bestått av 4 lindor nämligen, Nugoses, Jöns Olars, Orr-linda och Knuts Lasses, där de tre sistnämnda endast finns kvar men är i bra skick. Orr Linda som ägs av Tipers Eriks barn och Jöns Olars av Stark Johns änka Gullvi samt Knuts Lasses eller Hol

Vid en söndagsutflykt till Knösen körde Valter Erixson ned traktorn i Hånmyren, bland de förskräckta passagerarna kan man se bl.a. Helasses Wilhelm, Tipers Erik och Orr Jonas.

Bojan Larssons arkiv

Larses av Gunnar Tallris måg Bo Magg

Loråsen ursprung från början av 1800 talet har bestått av 4 st. lindor nämligen Gabrils Olars eller Matspers, Knutes Pers o Lars, Lisskvarn Olars och Bajer Pers eller Ljungens Lasses. Av

dessa finns den sistnämnda kvar samt Matspers, där ägare av Ljungens är Vilner Aspelin och av Matspers är ?? I gamla Matspers vall som en gång varit 2 vallar har norr där om Knipjans Erik uppfört en stuga, Alla dessa är i beboeligt skick.

He-pöjkar bruk ofta mä häldasättmiddagor knåll å tä Knös'n ô vär där hela hælga, ena hælsg slog dômm tä ve Lisskvårnolås ô där bruk hä spötja sô Bajer gumma tykt dômm va dristugä sôm tors ligg där sjôlvä.

Knip Eriks stuga i Styggberget, på trappen Tysk Gunnar.

Styggberget

ursprung från början av 1800 talet och som ligger ca 2 km sydost om Knösen fanns 1 st. linda nämligen Knip Jans Lasses. Nu helt raserad.

Ny-Lindor som på grund av betesbrist tillkom genom att vissa bosatte sig ytterligare ca 3 km söderut i dalgången mellan Snårberget och Furu-berget och skall ha bestått av 3 st. lindor, Tante, Lars Skifs och Täpp Eriks samtliga från Kvarnnäset men på senare tid skall 2 av dessa ha ägts av Knuts Lasses och Anna Larsson. Endast rösen vittnar om dess ursprung.

Anders Netzell på väg från Knösen med en "kônt" lingon.

Namn på ägare till fäbodvallarna kan förekomma med helt andra gårdsnamn eftersom fäbodarna har varit i bruk sedan 1600-talet men de ägare som omnämns här härrör från den ägare som ägde stället från omkring sekelskiftet.

Samtliga foton lånade från Bojan Larssons arkiv.

Ett stort tack till alla som bidragit med information till dessa fäbodar.

Spec. Esbjörs Rune ,Sjö Bertil ,Gunnar Netzell.

